

בטיחות בעבודה בענף הבניה – התקנות החדשות כבר כאן

עדכוני לקוחות

לאחר שנת היערכות, ביום 16.10.2026 נכנסו לתוקף תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) (תיקון), התשפ"ו-2025, המתקנות את תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988 (להלן: "התיקון"), אשר משנות באופן משמעותי את חלוקת האחריות לבטיחות באתרי הבניה ומחייבות התאמה של תהליכי העבודה הן ברמת האתר והן ברמת מנגנוני הפיקוח הנדרשים מתאגידים ומנושאי המשרה.

עם כניסתו של התיקון לתוקף, יושם דגש על אכיפת התקנות בפועל באתרים השונים ועל עמידת המזמינים והקבלנים כאחד בדרישות החוק.

עיקרו של התיקון בהרחבת מעגל האחריות לבטיחות באתרי הבניה ובהגדרת חובותיהם של המזמין, מבצע הבניה ובעלי התפקידים באתר. לצד עדכון חובותיהם של בעלי התפקידים הקיימים, התיקון מסדיר את מינויו של בקר בטיחות מטעם המזמין ושל מנהל אתר מטעם מבצע הבניה, בהתאם לתנאי התחולה הקבועים בתקנות. ההסדר החדש מחזק את מעורבותם של המזמין ומבצע הבניה בניהול הבטיחות, החל מתכנון והקצאת משאבים ועד לבקרה, פיקוח וטיפול בסיכונים בשטח.

ההסדר רלוונטי הן לקבלנים המבצעים עבודות והן למזמיני העבודה – יחידים, תאגידים ורשויות המזמינים ביצוען של עבודות בניה ובניה הנדסית דוגמת הקמת מבנים (למעט בניה עצמית) ועבודות תשתית.

עם כניסת התיקון לתוקף ולאחר שנת היערכות, ריכזנו עבורכם עשרה צעדים מרכזיים ליישום דרישות התקנות בחברה ובאתרים. הצעדים משלבים חובות לפי התקנות עם המלצות מעשיות ליישומן, ויש להתאימם למעמד החברה בכל פרויקט, למאפייני העבודות ולתנאי התחולה והחריגים שבדין. הבחינה נדרשת גם ביחס לפרויקטים המצויים בביצוע, ולא רק לקראת התקשרויות חדשות.

1. **מיפוי החובות והפערים וגיבוש תוכנית יישום:** מומלץ למפות את הפרויקטים הקיימים והמתוכננים ולבחון את החובות החלות בכל אחד מהם בהתאם למהות העבודות, שטח האתר, בעלי תפקידים נדרשים ועוד. בקבוצת חברות יש לערוך את הבחינה ביחס לכל ישות בנפרד. על בסיס המיפוי, מומלץ לגבש תוכנית לסגירת הפערים, הכוללת אחראים לביצוע ולוחות זמנים.

2. **עדכון הסכמי ההתקשרות:** מומלץ לבחון את הסכמי ההתקשרות הקיימים ואת נוסחי ההסכמים העתידיים עם קבלנים וקבלני משנה, ולעגן בהם את ההתחייבויות הנדרשות בדבר משאבים, מסירת מידע ודיווחים ושיתוף פעולה עם בעלי התפקידים; כמו כן יש להסדיר את ההתקשרות עם בקרי הבטיחות, לרבות תוכנית הביקורים וחובות הדיווח, וכן את ההסכמים עם צדדי ג' נוספים. הסדרה חוזית תומכת במילוי החובות, אך אינה פוטרת גורם מאחריות המוטלת עליו לפי דין.

3. **הסדרת מנגנון בקרה מטעם המזמין:** מומלץ לקבוע נוהל פנימי ליישום חובות המזמין, ובכלל זה מינוי גורם פנימי שירכז את הקשר עם הבקר, יקבל את דוחותיו ויעקוב אחר הטיפול בממצאים.

4. **התאמת מערך בעלי התפקידים והבטחת רציפות תפקודית:** יש לוודא כי בכל אתר מונו בעלי התפקידים הנדרשים לפי התקנות, ובכלל זה מנהל עבודה ובקר בטיחות, ככל שנדרש, וכן מנהל אתר באתר ששטחו לפי היתר הבניה 15,000 מ"ר לפחות. יש לבדוק כי המינויים עומדים בתנאי הכשירות והרישום ובמגבלות כפל התפקידים. לצד הגדרת תחומי האחריות וממשקי העבודה, מומלץ להסדיר מראש מנגנון לדיווח מידי על סיום מינוי ולמינוי מחליף, כדי להבטיח רציפות במילוי החובות.

5. **התאמת תכניות הבטיחות וההיערכות הנדסית:** יש לוודא כי בכל אתר קיימות תכנית הבטיחות הנדרשת וכן התכניות הנדסיות הנדרשות. בהתאם לכך, מוצע להתאים את נהלי הביצוע, הבדיקות וההשגחה לדרישות המעודכנות.

6. **היערכות תקציבית וביטוחית:** יש לתרגם את דרישות הבטיחות למשאבים מעשיים ברמת החברה והפרויקט, לרבות כוח אדם, אמצעי מיגון, תכנון הנדסי, הדרכות ובקורות. מומלץ לבחון עם יועצי הביטוח את התאמת הפוליסות למערך התפקידים והאחריות החדש, לרבות גבולות הכיסוי והחריגים.

7. **עדכון נהלים ושגרות העבודה:** מומלץ לעדכן ולהתאים את הנהלים כך שיעמדו בדרישות התקנות החדשות, גם בשים לב לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) (תיקון), התשפ"ו-2026 ותקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים) (תיקון), התשפ"ו-2026, שנכנסו גם הן לתוקף ביום 16.10.2026. [\[1\]](#)

8. **התאמת מערכות הדיווח, התייעוד והמידע:** מומלץ להכין או לעדכן טפסים ורשימות בדיקה למינויים, לבקורות, לדיווחי סיכונים ולאישורים, ולהטמיעם במערכות העבודה של החברה. יש להגדיר את האחריות למסירת ההודעות המקוונות למשרד העבודה. במקביל, יש לוודא את עדכון שילוט האתר ואת שמירת המסמכים בפנקס הכללי ובאתר כנדרש. לצד זאת, מומלץ לקבוע רשימות תפוצה, הרשאות גישה והתראות על מועדים ועל ממצאים שטרם טופלו.

9. **מערך ההדרכות:** מומלץ לקיים הדרכות ייעודיות להנהלה, לגורמי המטה ולבעלי התפקידים באתר (לרבות מנהלי העבודה ומנהלי הפרויקט) בדבר דרישות התקנות החדשות ובדבר הנהלים המיישמים אותן. במקביל, יש לבדוק את התאמת הדרכות העובדים לדרישות המעודכנות בדבר כשירות המדריכים והצהרותיהם, מתכונת ההדרכה, השפה והתייעוד.

10. **שילוב הדרישות במנגנוני הפיקוח והאכיפה הפנימית:** מומלץ לגבש או לעדכן תוכנית אכיפה פנימית שתשקף את מעמד החברה כמזמין או כמבצע בניה ואת החובות הנובעות מכך. רצוי לקבוע דיווחים תקופתיים להנהלה ודיונים בממצאי הבקורות, לצד בדיקות מדגמיות של יישום הדרישות באתרי החברה, מעקב אחר סגירת פערים והפקת לקחים.

לצד הצעדים המפורטים לעיל, ניתן להיעזר במסמך השאלות והתשובות המעודכן שפרסם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית ביום 13.10.2026 לקראת כניסת התיקון לתוקף.

לצד ההבהרות, פרסמו מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית והמוסד לבטיחות ולגיהות פנקס כללי מעודכן לעבודות בניה ובניה הנדסית. הפנקס מציע מתכונת מומלצת לריכוז ולתייעוד המינויים, תוכניות הבטיחות והתוכניות הנדסיות,

הבדיקות והדרכות עובדים הנדרשים לפי התקנות, ויכול לשמש כלי עזר מעשי ליישומן באתר.

לצפייה בפנקס ובחוברת הנלווית: [הפנקס הכללי המעודכן לעבודות בניה ובניה הנדסית](#).

יישום אפקטיבי של הדרישות עשוי לסייע הן בשיפור הבטיחות והן בצמצום החשיפה המשפטית של החברה ונושאי המשרה בה. פעולות מניעה ובקרה, המלוות בתייעוד ובמעקב אחר הטיפול בממצאים, עשויות לסייע בהוכחת האמצעים שננקטו למניעת הפרות, בהתאם לנסיבות ולהוראות הדין החלות. נהלים ומסמכים לבדם אינם תחליף ליישום בשטח.

אנו עומדות לרשותכם לייעוץ וליווי ביישום הדרישות החדשות, לרבות מיפוי החובות החלות על החברה בפרויקטים השונים, התאמת הסכמי התקשרות ונהלי עבודה וגיבוש מנגנוני דיווח, בקרה ואכיפה פנימית בתחום הבטיחות בעבודה.

עדכון זה מובא לידיעה כללית בלבד ואינו מהווה ייעוץ משפטי או תחליף לו. העדכון אינו ממצה את הוראות הדין, ויש לבחון את תחולתן ואת הדרישות הנובעות מהן בהתאם למאפייני החברה ולנסיבותיו של כל פרויקט.

[1] תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) (תיקון), התשפ"ו-2026, וכן תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים) (תיקון), התשפ"ו-2026, יכנסו לתוקף, כאמור, ביום 16.10.2026, להרחבה אנו ראו עדכונים קודמים בנושא: [עדכון לקוחות בנושא תקנות מסירת מידע והדרכת עובדים; עדכון לקוחות בנושא תקנות העבודה בגובה](#).

אנשי קשר

חן מחלב
עורכת דין

לירון קרס
שותפה

הילה שמעון
שותפה